

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 20/2013

2013 m. sausio 15 d.

kuriuo įgyvendinama Susitarimo, kuriuo steigiama Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Centrinės Amerikos asociacija, dvišalė apsaugos sąlyga ir bananų importo stabilizavimo priemonė

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) 2007 m. balandžio 23 d. Taryba įgalioto Komisiją pradėti derybas su tam tikromis Centrinės Amerikos šalimis (toliau – Centrinė Amerika), kad Sąjungos ir jos valstybių narių vardu būtų sudarytas Susitarimas, kuriuo steigiama Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Centrinės Amerikos asociacija (toliau – Susitarimas);
- (2) tos derybos buvo baigtos, o 2012 m. birželio 29 d. buvo pasirašytas Susitarimas, kuriam 2012 m. gruodžio 11 d. pritarė Europos Parlamentas ir kuris bus pradėtas taikyti pagal Susitarimo 353 straipsnį;
- (3) siekiant užtikrinti tam tikrų Susitarimo nuostatų, susijusių su dvišale apsaugos sąlyga, ir bananų importo stabilizavimo priemonės, dėl kurios buvo susitarta su Centrine Amerika, veiksmingumą, būtina nustatyti tinkamiausias jų taikymo tvarką;
- (4) taip pat būtina nustatyti apsaugos priemones, kurios būtų tinkamos siekiant išvengti sunkių pasekmių Sąjungos bananų auginimo sektoriui, kuris ypač svarbus daugeliui

Sąjungos atokiausių regionų žemės ūkio produktų gamintojų. Dėl to, kad šių regionų pramonės įvairovės galimybės nedidelės, nes jas lemia gamtinės sąlygos, bananų sektorius yra itin pažeidžiamas. Taigi būtina reikia parengti veiksmingas lengvatinio importo iš atitinkamų trečiųjų šalių atsvaros priemones siekiant užtikrinti, kad Sąjungos bananų auginimo veiklai ir toliau būtų sudaromos geriausios įmanomos sąlygos, kadangi kai kuriuose rajonuose, ypač atokiausiuose regionuose, tai pagrindinis užimtumo sektorius;

- (5) reikėtų apibrėžti Susitarimo 104 ir 105 straipsniuose nurodytus terminus „didelė žala“, „didelės žalos grėsmė“ ir „pereinamasis laikotarpis“;
- (6) apsaugos priemonės turėtų būti nustatytos tik tuo atveju, jei nagrinėjamas produktas importuojamas į Sąjungą tokiais didesniais kiekiais, matuojant absoliučiais dydžiais arba santykinai palyginus su Sąjungos gamybos apimtimi, ir tokiomis sąlygomis, kad sukeltų arba gali sukelti didelę žalą panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų Sąjungos gamintojams, kaip nustatyta Susitarimo 104 straipsnyje;
- (7) specialiomis nuostatomis dėl apsaugos priemonių turėtų būti galima pasinaudoti tuo atveju, kai nagrinėjamas produktas importuojamas tokiais didesniais kiekiais ir tokiomis sąlygomis, kad labai pablogina ar gali labai pabloginti bet kokio Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 349 straipsnyje nurodyto atokiausio regiono ekonominę padėtį;
- (8) apsaugos priemonės turėtų būti vienos iš Susitarimo 104 straipsnio 2 dalyje nurodytų formų;
- (9) tolesnės priemonės įgyvendinamos, Susitarimas persvarstomas, tyrimai atliekami ir, jei būtina, apsaugos priemonės taikomos kuo skaidriau;
- (10) Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai turėtų pateikti metinę Susitarimo įgyvendinimo, apsaugos priemonių ir bananų importo stabilizavimo priemonės taikymo ataskaitą;

⁽¹⁾ 2012 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepasiskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos sprendimas.

- (11) atsižvelgiant į sunkumus Centrinėje Amerikoje, susijusius su žmogaus, socialinėmis, darbo ir aplinkos apsaugos teisėmis, kurių kyla vykdant produktų gamybą tose šalyse, reikalingas glaudus Komisijos ir Sąjungos pilietinės visuomenės organizacijų dialogas;
- (12) reikėtų pabrėžti Tarptautinės darbo organizacijos parengtų ir prižiūrimų tarptautinių darbo standartų laikymosi svarbą;
- (13) Komisija turėtų stebėti, kaip Centrinė Amerika laikosi socialinių ir aplinkos standartų, nustatytų Susitarimo IV dalies VIII antraštinėje dalyje;
- (14) reikėtų nustatyti išsamias tyrimų inicijavimo nuostatas. Valstybės narės turėtų Komisijai pateikti informacijos, įskaitant turimus įrodymus, apie visas importo tendencijas, dėl kurių gali reikėti nustatyti apsaugos priemones;
- (15) todėl patikima statistika apie visą importą iš Centrinės Amerikos į Sąjungą yra itin svarbi siekiant nustatyti, ar tenkinamos apsaugos priemonių taikymo sąlygos;
- (16) tam tikrais atvejais, kai padidėja importas į vieną ar kelis Sąjungos atokiausius regionus arba valstybes nares, gali labai pablogėti jų ekonominė padėtis arba jai gali būti daroma didelė žala arba gali iškilti tokio pablogėjimo ar žalos grėsmė. Tais atvejais, kai padidėja importas į vieną ar kelis Sąjungos atokiausius regionus arba valstybes nares, Komisija turėtų galėti nustatyti išankstines priežiūros priemones;
- (17) jei esama pakankamai tyrimo inicijavimą pagrindžiančių *prima facie* įrodymų, Komisija *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* turėtų paskelbti pranešimą, kaip nustatyta Susitarimo 111 straipsnio 3 dalyje;
- (18) reikėtų nustatyti išsamias nuostatas dėl tyrimų inicijavimo, suinteresuotųjų šalių galimybės susipažinti su surinkta informacija ir ją tikrinti, susijusių suinteresuotųjų šalių išklauso ir tų šalių galimybės reikšti savo nuomonę, kaip nustatyta Susitarimo 111 straipsnio 3 dalyje;
- (19) Komisija turėtų raštu pranešti Centrinei Amerikai apie tyrimo inicijavimą ir informuoti Asociacijos komitetą apie tyrimų rezultatus, kaip nustatyta Susitarimo 116 straipsnyje;
- (20) be to, pagal Susitarimo 112 straipsnį reikia nustatyti laikotarpį, per kurį inicijuojamas tyrimas ir priimami sprendimai dėl apsaugos priemonių tinkamumo, siekiant užtikrinti, kad tokie sprendimai būtų priimami greitai ir taip padidėtų susijusių ūkinės veiklos vykdytojų teisinis tikrumas;
- (21) jokia apsaugos priemonė neturėtų būti taikoma, kol neatliekamas tyrimas, nustatant išlygą, jog Komisijai kritinėmis aplinkybėmis leidžiama taikyti laikinąsias apsaugos priemones, kaip nurodyta Susitarimo 106 straipsnyje;
- (22) atidi stebėseną turėtų padėti laiku priimti sprendimą dėl galimo tyrimo inicijavimo arba dėl priemonių taikymo. Taigi nuo Susitarimo taikymo dienos Komisija turėtų nuolat stebėti bananų importą. Gavus tinkamai pagrįstą prašymą turėtų būti vykdoma ir kitų sektorių stebėseną;
- (23) turėtų būti įmanoma sparčiai sustabdyti ne ilgesniam kaip trijų mėnesių laikotarpiui lengvatines muito normas taikymą, kai importas viršija nustatytas metines ribines importo apimtis. Priimant sprendimą, ar taikyti bananų importo stabilizavimo priemonę, reikėtų atsižvelgti į Sąjungos bananų rinkos stabilumą;
- (24) apsaugos priemonės turėtų būti taikomos tik tokiu mastu ir tik tokį laikotarpį, kokio gali reikėti siekiant užkirsti kelią didelei žalai ir palengvinti prisitaikymą. Reikėtų nustatyti didžiausią apsaugos priemonių taikymo trukmę ir specialias tokių priemonių pratęsimo ir peržiūros nuostatas, kaip nurodyta Susitarimo 105 straipsnyje;
- (25) Komisija turėtų pradėti konsultacijas su Centrinės Amerikos šalimi, kurią paveikė šios priemonės;
- (26) kad Susitarime numatytos dvišalė apsaugos sąlyga ir bananų importo stabilizavimo priemonė būtų įgyvendintos, būtina nustatyti vienodas sąlygas laikinosioms ir galutinėms apsaugos priemonėms priimti, išankstinėms priežiūros priemonėms taikyti, tyrimui nesiimant priemonių nutraukti ir lengvatinei muito normai, nustatytai

pagal bananų importo stabilizavimo priemonę, dėl kurios buvo susitarta su Centrine Amerika, laikinai panaikinti. Siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, tas priemones turėtų tvirtinti Komisija pagal 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai ⁽¹⁾;

- (27) siekiant patvirtinti priežiūros ir laikinąsias apsaugos priemones, atsižvelgiant į šių priemonių poveikį ir logišką seką galutinių apsaugos priemonių priėmimo atžvilgiu, turėtų būti naudojama patariamoji procedūra. Kai delsiant nustatyti laikinąsias apsaugos priemones gali būti padaryta sunkiai atitaisoma žala, Komisija turėtų patvirtinti nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus;
- (28) atsižvelgdama į priemonių, numatytų pagal bananų importo stabilizavimo priemonę, pobūdį ir gana trumpą galiojimo laiką bei siekdama, kad nebūtų padarytas neigiamas poveikis Sąjungos bananų rinkai, Komisija taip pat turėtų nedelsdama patvirtinti taikytinus įgyvendinimo aktus dėl laikino lengvatinės muito normos, nustatytos pagal bananų importo stabilizavimo priemonę, taikymo nutraukimo ar dėl nustatymo, kad toks laikinas nutraukimas nėra tinkamas. Kai taikomi tokie nedelsiant taikytini įgyvendinimo aktai, turėtų būti naudojama patariamoji procedūra;
- (29) Komisija turėtų apdairiai ir veiksmingai taikyti bananų importo stabilizavimo priemonę, kad būtų išvengta didelio gamintojų Sąjungos atokiausiuose regionuose padėties pablogėjimo arba tokio pablogėjimo grėsmės. Nuo 2020 m. sausio 1 d. toliau taikoma bendra dvišalė apsaugos priemonė, įskaitant specialias atokiausiems regionams taikomas nuostatas;
- (30) priimant Susitarimo II priedo (Sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžimas ir administracinio bendradarbiavimo metodai) 2A priedėlio ir I priedo (Muitų tarifų panaikinimo sąrašai) 2 priedėlio taisyklių reikiamas įgyvendinimo taisyklės, turėtų būti taikomas 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą ⁽²⁾, 247a straipsnis;
- (31) šis reglamentas turėtų būti taikomas tik Sąjungos arba Centrinės Amerikos kilmės statusą turintiems produktams,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

APSAUGOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente:

- a) produktas – Sąjungos arba Centrinės Amerikos šalies kilmės statusą turinti prekė. Tiriamasis produktas gali apimti vieną ar keletą tarifų eilučių arba jų dalį, priklausomai nuo konkrečių rinkos aplinkybių, arba bet kurių produktų segmentą pagal Sąjungos pramonėje įprastą skirstymą;
- b) suinteresuotosios šalys – šalys, kurioms nagrinėjamojo produkto importas daro poveikį;
- c) Sąjungos pramonė – visi Sąjungos teritorijoje veikiančys panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų gamintojai, Sąjungos gamintojai, kurie bendrai pagamina didžiąją dalį Sąjungoje pagaminamų panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų, arba, kai panašus ar tiesiogiai konkuruojantis produktas yra tik vienas iš produktų, kuriuos gamina Sąjungos gamintojai, specifinė veikla, vykdoma gaminant panašų arba tiesiogiai konkuruojantį produktą;
- d) didelė žala – ryškus visuotinis padėties pablogėjimas;
- e) didelės žalos grėsmė – tai akivaizdžiai neišvengiama didelė žala;
- f) didelis pablogėjimas – reikšmingi sektoriaus arba pramonės veiklos sutrikimai;
- g) didelio pablogėjimo grėsmė – akivaizdžiai neišvengiami reikšmingi sutrikimai;

⁽¹⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

⁽²⁾ OL L 302, 1992 10 19, p. 1.

- h) pereinamasis laikotarpis – dešimt metų nuo Susitarimo taikymo pradžios datos; taikomas produktui, kuriam ES Šalies sąraše, kaip nurodyta Susitarimo I priede (Muitų tarifų panaikinimo sąrašai), numatytas trumpesnis nei dešimties metų tarifų panaikinimo laikotarpis, arba tarifų panaikinimo laikotarpis prie jo pridėdant trejus metus produktui, kuriam Muitų tarifų panaikinimo sąraše numatytas dešimties metų ar ilgesnis tarifų panaikinimo laikotarpis;
- i) Centrinės Amerikos šalis – Kosta Rika, Salvadoras, Gvatemala, Hondūras, Nikaragva arba Panama.

Pirmos pastraipos e punkte apibrėžta didelės žalos grėsmė nustatoma remiantis įrodomais faktais, ne vien įtarimais, spėjimais ar menka tikimybe. Siekiant nustatyti, ar yra didelės žalos grėsmė, be kita ko, atsižvelgiama į prognozes, vertinimus ir analizę, atliktus remiantis 5 straipsnio 5 dalyje nurodytais veiksniais;

2 straipsnis

Principai

1. Apsaugos priemonė gali būti nustatyta remiantis šiuo reglamentu, kai Centrinės Amerikos šalies kilmės statusą turintis produktas dėl jam taikomo sumažinto arba panaikinto maito pradedamas importuoti į Sąjungą tokiais didesniais kiekiais, matuojant absoliučiais dydžiais arba santykinai palyginus su Sąjungos gamybos apimtimi, ir tokiomis sąlygomis, kad sukelia arba gali sukelti didelę žalą Sąjungos pramonei.

2. Apsaugos priemonė gali būti vienos iš šių formų:

a) nagrinėjamojo produkto tolesnio maito normos mažinimo, nustatyto Muitų tarifų panaikinimo sąraše, sustabdymas;

b) nagrinėjamojo produkto maito normos padidinimas iki tokio lygio, kuris neviršija mažesniojo iš šių lygių:

— pagal didžiausio palankumo režimą (toliau – DPR) taikomos maito normos, galiojusios produktui tuo metu, kai buvo nustatyta priemonė, arba

— pagal DPR taikomos maito normos, galiojusios produktui tiksliai vieną dieną prieš Susitarimo įsigaliojimo datą.

3. Apsaugos priemonė netaikoma laikantis lengvatinių neapmuitinamų tarifinių kvotų, nustatytų Susitarimu.

3 straipsnis

Stebėseną

1. Komisija stebi bananų importo iš Centrinės Amerikos šalių statistikos pokyčius. Tuo tikslu ji bendradarbiauja ir nuolat keičiasi duomenimis su valstybėmis narėmis ir Sąjungos pramonės atstovais.

2. Gavusi tinkamai pagrįstą atitinkamos pramonės srities atstovų prašymą, Komisija gali svarstyti stebėsenos priemonių taikymo ir kituose sektoriuose klausimą.

3. Komisija kiekvienais metais Europos Parlamentui ir Tarybai teikia stebėsenos ataskaitą apie naujausius bananų importo iš Centrinės Amerikos šalių ir tų sektorių, kuriems buvo pradėta taikyti stebėseną, statistinius duomenis.

4. Komisija stebi, kaip Centrinės Amerikos šalys laikosi socialinių ir aplinkos standartų, nustatytų Susitarimo IV dalies VIII antraštinėje dalyje.

4 straipsnis

Tyrimo inicijavimas

1. Tyrimas inicijuojamas valstybės narės, bet kurio juridinio asmens arba bet kurios asociacijos, kuri nėra juridinis asmuo, tačiau veikia Sąjungos pramonės vardu, prašymu arba Komisijos iniciatyva, jei Komisija mano, kad yra pakankamai *prima facie* įrodymų, pagrįstų 5 straipsnio 5 dalyje nurodytais veiksniais, tyrimo inicijavimui pagrįsti.

2. Tyrimo inicijavimo prašyme pateikiama įrodymų, kad tenkinamos 2 straipsnio 1 dalyje išdėstytos apsaugos priemonės nustatymo sąlygos. Prašyme paprastai nurodoma ši informacija: nagrinėjamojo produkto importo didėjimo tempas ir apimtis absoliučiąja bei santykine verte, padidėjusio importo užimta vidaus rinkos dalis, pardavimo, gamybos, našumo, pajėgumų išnaudojimo, pelno ir nuostolių bei užimtumo masto pokyčiai.

3. Tyrimas gali būti inicijuotas ir tuo atveju, kai staiga padidėja importas, sutelktas vienoje ar keliose valstybėse narėse ar atokiausiuose regionuose, jeigu yra pakankamai *prima facie* įrodymų, kad tenkinamos inicijavimo sąlygos pagal 5 straipsnio 5 dalį.

4. Valstybė narė informuoja Komisiją, jei mano, kad dėl importo iš Centrinės Amerikos šalies tendencijų reikėtų imtis apsaugos priemonių. Informuojant kartu pateikiami turimi įrodymai pagal 5 straipsnio 5 dalį.

5. Komisija suteikia tą informaciją valstybėms narėms, kai ji gauna prašymą inicijuoti tyrimą arba kai mano, kad yra tinkama inicijuoti tyrimą savo iniciatyva pagal 1 dalį.

6. Jei paaiškėja, kad yra pakankamai *prima facie* įrodymų pagal 5 straipsnio 5 dalį tyrimo inicijavimui pagrįsti, Komisija inicijuoja tyrimą ir *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* apie tai skelbia pranešimą. Tyrimas inicijuojamas per vieną mėnesį nuo datos, kurią Komisija gauna prašymą arba informaciją pagal 1 dalį.

7. 6 dalyje nurodytame pranešime:

- a) pateikiama gautos informacijos santrauka ir nurodoma, kad visa susijusi informacija būtų perduota Komisijai;
- b) nustatomas laikotarpis, per kurį suinteresuotosios šalys gali pareikšti raštu savo nuomonę ir pateikti informaciją norėdamos, kad į tokią nuomonę ir informaciją būtų atsižvelgta atliekant tyrimą;
- c) nurodomas laikotarpis, per kurį suinteresuotosios šalys gali kreiptis, kad Komisija jas išklaustytų žodžiu pagal 5 straipsnio 9 dalį.

5 straipsnis

Tyrimai

1. Inicijavusi tyrimo procedūrą, Komisija pradeda tyrimą. 3 dalyje nustatytas laikotarpis prasideda sprendimo inicijuoti tyrimą paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

2. Komisija gali prašyti valstybių narių pateikti informaciją, o valstybės narės imasi visų būtinų veiksmų tokiam prašymui patenkinti. Jei ta informacija yra visuotinės svarbos ir nėra konfidenciali pagal 12 straipsnį, ji pridedama prie nekonfidencialių dokumentų, kaip nurodyta šio straipsnio 8 dalyje.

3. Jei įmanoma, tyrimas baigiamas per šešis mėnesius nuo jo inicijavimo. Esant išskirtinėms aplinkybėms, pvz., neįprastai dideliu suinteresuotųjų šalių skaičiui ar sudėtingai rinkos padėčiai, tas terminas gali būti pratęstas dar vienam trijų mėnesių laikotarpiui. Komisija informuoja visas suinteresuotąsias šalis apie tokį pratęsimą ir paaiškina jo priežastis.

4. Komisija renka visą informaciją, kuri, jos nuomone, yra reikalinga norint nustatyti, ar esama faktų, atitinkančių 2 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas, ir, kai tinkama, stengiasi tą informaciją patikrinti.

5. Atlikdama tyrimą Komisija įvertina visus susijusius objektyvius ir kiekybiškai įvertinamus veiksnius, darančius poveikį Sąjungos pramonės padėčiai, pirmiausia, nagrinėjamojo produkto importo didėjimo tempą ir apimtį absoliučiaja bei santykine verte, dėl padidėjusio importo prarastą vidaus rinkos dalį ir pardavimo apimties, gamybos, našumo, pajėgumų naudojimo, pelno ir nuostolių bei užimtumo pokyčius. Šis sąrašas nėra baigtinis ir Komisija, nustatydama, ar esama didelės žalos arba didelės žalos grėsmės, gali taip pat atsižvelgti į kitus aktualius veiksnius, pavyzdžiui, atsargas, kainas, naudojamo kapitalo grąžą, grynųjų pinigų srautą, taip pat kitus veiksnius, kurie daro arba galėjo padaryti didelę žalą, arba kelia didelės žalos grėsmę Sąjungos pramonei.

6. Pagal 4 straipsnio 7 dalies b punktą informaciją pateikusios suinteresuotosios šalys ir susijusios Centrinės Amerikos šalies atstovai pateikę raštišką prašymą gali susipažinti su visa atliekant tyrimą Komisijos gauta informacija, išskyrus Sąjungos arba valstybių narių valdžios institucijų parengtus vidaus dokumentus, su sąlyga, kad ta informacija yra svarbi jiems ginant savo interesus bei yra nekonfidenciali pagal 12 straipsnį ir kad Komisija ja naudojasi tyrimo metu. Informaciją pateikusios suinteresuotosios šalys gali Komisijai pateikti savo nuomonę apie minėtą informaciją. Komisija į tą nuomonę atsižvelgia, jei yra pakankamai ją pagrindžiančių *prima facie* įrodymų.

7. Komisija užtikrina, kad visi tyrimui naudojami duomenys, taip pat statistiniai duomenys, būtų prieinami, suprantami, skaidrūs ir patikrinami.

8. Komisija užtikrina, kai tik tai bus įmanoma techniškai, slaptažodžiu apsaugotą interneto prieigą prie nekonfidencialių duomenų, kurią ji tvarko ir kurioje pateikiama visa susijusi informacija, kuri pagal 12 straipsnį nėra konfidenciali. Suinteresuotoms šalims, taip pat valstybėms narėms ir Europos Parlamentui suteikiama prieiga prie tos interneto platformos.

9. Komisija išklauso suinteresuotąsias šalis, visų pirma tais atvejais, kai per *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtame pranešime nustatytą laikotarpį jos raštu pateikia prašymą, kuriame nurodo, kad joms iš tikrųjų gali turėti poveikio tyrimo išvados ir kad yra ypatingų priežasčių, dėl kurių jos turi būti išklaustos žodžiu.

Komisija išklauso suinteresuotąsias šalis ir kitais atvejais, jeigu tam yra ypatingų priežasčių.

10. Kai informacija nepateikiama per Komisijos nustatytą laikotarpį arba kai akivaizdžiai trukdoma tyrimui, Komisija gali daryti išvadas remdamasi turimais faktais. Jei Komisija nustato, kad kuri nors suinteresuotoji šalis ar trečioji šalis pateikė melagingą arba klaidinančią informaciją, ji į tą informaciją neatsižvelgia ir gali remtis turimais faktais.

11. Apie tyrimo inicijavimą susijusiai Centrinės Amerikos šaliai Komisija praneša raštu.

6 straipsnis

Išankstinės priežiūros priemonės

1. Komisija gali tvirtinti išankstinės priežiūros priemones dėl importo iš Centrinės Amerikos šalių, jei:

a) dėl produkto importo tendencijų gali susidaryti viena iš 2 ir 4 straipsniuose nurodytų situacijų arba

b) staiga padidėja bananų importas į vieną ar kelias valstybes nares ar į vieną ar kelis Sąjungos atokiausius regionus.

2. Komisija tvirtina išankstinės priežiūros priemones, laikydama 14 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros.

3. Išankstinės priežiūros priemonės galioja ribotą laikotarpį. Jeigu nenumatyta kitaip, jos nustoja galiojusios pasibaigus antrajam šių mėnesių laikotarpiui, kuris prasideda praėjus šešiams mėnesiams nuo jų taikymo pradžios.

7 straipsnis

Laikinųjų apsaugos priemonių nustatymas

1. Laikinosios apsaugos priemonės taikomos susidarius kritinėms aplinkybėms, kai delsiant gali būti padaryta sunkiai atitaisoma žala, ir, remiantis 5 straipsnio 5 dalyje nurodytais veiksniais, preliminariai nustatius, kad esama pakankamai *prima facie* įrodymų, kad Centrinės Amerikos šalies kilmės statusą turinčio produkto importas išaugo dėl to, kad pagal Muitų tarifų panaikinimo sąrašą buvo sumažintas arba panaikintas muitas ir kad dėl tokio importo yra daroma arba gali būti daroma didelė žala Sąjungos pramonei.

Komisija tvirtina laikinąsias apsaugos priemones, laikydama 14 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros. Ypatingos skubos atvejais, įskaitant šio straipsnio 2 dalyje nurodytą atvejį, pagal 14 straipsnio 4 dalyje nurodytą procedūrą Komisija tvirtina nedelsiant taikytinas laikinąsias apsaugos priemones.

2. Jeigu valstybė narė prašo Komisijos skubiai imtis priemonių ir jeigu įvykdytos 1 dalyje nustatytos sąlygos, Komisija sprendimą priima per penkias darbo dienas nuo prašymo gavimo.

3. Laikinosios apsaugos priemonės negali būti taikomos ilgiau kaip 200 kalendorinių dienų.

4. Jeigu laikinosios apsaugos priemonės panaikinamos, nes tiriant paaiškėja, kad nebuvo įvykdytos 2 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos, bet kokie tų laikinųjų apsaugos priemonių pagrindu surinkti muitai grąžinami savaime.

5. Laikinosios apsaugos priemonės taikomos kiekvienam į laisvą apyvartą išleistam produktui po tų priemonių įsigaliojimo datos. Tačiau tokios priemonės neužkerta kelio išleisti į laisvą apyvartą jau pakeliui į Sąjungą esančių produktų, jei tokių produktų paskirties vietos negalima pakeisti.

8 straipsnis

Tyrimų ir tyrimų procedūrų baigimas nenustatant priemonių

1. Jeigu galutinai nustatyti faktai rodo, kad 2 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos nėra tenkinamos, Komisija, taikydama 14 straipsnio 3 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą, priima sprendimą baigti tyrimą ir tyrimo procedūrą.

2. Komisija, tinkamai laikydamosi 12 straipsnyje nurodytos konfidencialios informacijos apsaugos nuostatų, viešai skelbia atskleistų faktų ataskaitą ir pagrįstas išvadas visais svarstomais faktiniais ir teisiniais klausimais.

9 straipsnis

Galutinių apsaugos priemonių nustatymas

1. Jeigu galutinai nustatyti faktai rodo, kad 2 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos yra tenkinamos, Komisija, laikydamosi Susitarimo 116 straipsnio, kreipiasi į Asociacijos komitetą, kad šis išnagrinėtų klausimą. Jei Asociacijos komitetas nepateikė rekomendacijų arba jei per 30 dienų nuo tokio kreipimosi nebuvo pasiektas kitas priimtinas sprendimas, Komisija gali priimti sprendimą, kuriuo nustatomos galutinės apsaugos priemonės laikantis 14 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Komisija, tinkamai laikydamosi 12 straipsnyje nurodytos konfidencialios informacijos apsaugos nuostatų, viešai skelbia ataskaitą, kurioje pateikiama faktų ir svarstymų, susijusių su jos sprendimu, santrauka.

10 straipsnis

Apsaugos priemonių taikymo trukmė ir peržiūra

1. Apsaugos priemonė galioja tik toki laikotarpį, kuris yra būtinas siekiant užkirsti kelią didelei žalai Sąjungos pramonei arba ją atitaisyti ir palengvinti prisitaikymą. Tas laikotarpis negali trukti ilgiau nei dvejus metus, jeigu nėra pratęsiamas remiantis 3 dalimi.

2. Pratęsimo laikotarpiu apsaugos priemonė taikoma tol, kol paaiškėja pagal 3 dalį atliekamos peržiūros rezultatai.

3. Pradinis apsaugos priemonės galiojimo laikotarpis išimtinėmis aplinkybėmis gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip dvejų metų laikotarpiui, jeigu apsaugos priemonė tebėra reikalinga siekiant užkirsti kelią didelei žalai Sąjungos pramonei arba ją atitaisyti ir kad esama Sąjungos pramonės prisitaikymo įrodymų.

4. Prieš pratęsiant apsaugos priemonės galiojimą pagal šio straipsnio 3 dalį atliekamas tyrimas, inicijuojamas valstybės narės, bet kurio juridinio asmens arba bet kurios asociacijos, kuri nėra juridinis asmuo, tačiau veikia Sąjungos pramonės vardu, prašymu arba Komisijos iniciatyva, jei Komisija mano, kad yra pakankamai *prima facie* įrodymų, jog tenkinamos šio straipsnio 3 dalyje nustatytos sąlygos, remiantis 5 straipsnio 5 dalyje nurodytais veiksniais.

5. Apie tyrimo inicijavimą skelbiama pagal 4 straipsnio 6 ir 7 dalis. Atliekant tyrimą ir priimant bet koki sprendimą dėl pratęsimo pagal šio straipsnio 3 dalį laikomasi 5, 8 ir 9 straipsnių.

6. Bendra apsaugos priemonės, įskaitant bet kokią laikinąją apsaugos priemonę, taikymo trukmė neviršija ketverių metų.

7. Apsaugos priemonė netaikoma pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, išskyrus atvejus, kai tam pritaria susijusi Centrinės Amerikos šalis.

8. Jokia apsaugos priemonė netaikoma importuojamam produktui, kuriam tokia priemonė jau buvo taikyta anksčiau, nebent būtų pasibaigęs laikotarpis, prilygstantis pusei prieš tai ėjusio apsaugos priemonės taikymo laikotarpio.

11 straipsnis

Atokiausi Sąjungos regionai

Kai bet koks Centrinės Amerikos šalies kilmės statusą turintis produktas importuojamas tokiais didesniais kiekiais ir tokiomis sąlygomis, kad labai pablogina ar gali labai pabloginti vieno ar kelių Sąjungos atokiausių regionų, nurodytų SESV 349 straipsnyje, ekonominę padėtį, laikantis šio skyriaus gali būti nustatyta apsaugos priemonė.

12 straipsnis

Konfidencialumas

1. Pagal šį reglamentą gauta informacija naudojama tik tuo tikslu, dėl kurio ją buvo prašyta pateikti.

2. Jokia pagal šį reglamentą gauta konfidencialaus pobūdžio arba konfidencialiai pateikta informacija neatskleidžiama be aiškaus tokios informacijos pateikėjo sutikimo.

3. Kiekviename prašyme laikyti informaciją konfidencialia nurodomos priežastys, dėl kurių ta informacija yra konfidenciali. Tačiau jei informacijos pateikėjas prašo neviešinti arba neatskleisti visos informacijos ar informacijos santraukos ir jei tas prašymas yra nepagrįstas, į šią informaciją gali būti neatsižvelgiama.

4. Informacija bet kokių atveju laikoma konfidencialia, jei jos atskleidimas gali turėti didelį neigiamą poveikį tokios informacijos pateikėjui arba šaltiniui.

5. 1–4 dalys netrukdo Sąjungos institucijoms nurodyti bendro pobūdžio informacijos, ypač motyvų, kuriais grindžiami pagal šį reglamentą priimami sprendimai. Tačiau tos institucijos privalo atsižvelgti į atitinkamų fizinių ir juridinių asmenų teisėtus interesus, kad nebūtų atskleistos jų komercinės paslaptys.

13 straipsnis

Ataskaita

1. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia metinę įsipareigojimų pagal Susitarimo IV dalį ir šį reglamentą taikymo, įgyvendinimo ir vykdymo ataskaitą.

2. Ataskaita apima informaciją apie laikinųjų ir galutinių priemonių, išankstinių priežiūros priemonių, regioninių priežiūros ir apsaugos priemonių taikymą ir tyrimo bei procedūrų baigimą nesiimant priemonių.

3. Ataskaita apima informaciją apie įvairių įstaigų, atsakingų už Susitarimo įgyvendinimo stebėseną, įskaitant informaciją apie įsipareigojimų pagal Susitarimo IV dalies VIII antraštinę dalį vykdymą ir su pilietinės visuomenės patariamosiomis grupėmis vykdytą veiklą.

4. Ataskaitoje pateikiama statistinių duomenų apie prekybą su Centrinės Amerikos šalimis bei jos pokyčių santrauka ir į ją įtraukiami naujausi statistiniai duomenys apie bananų importą iš Centrinės Amerikos.

5. Europos Parlamentas per vieną mėnesį nuo Komisijos ataskaitos pateikimo dienos gali pakviesti Komisiją į savo atsakingo komiteto *ad hoc* posėdį išdėstyti ir paaiškinti visus su šio reglamento įgyvendinimu susijusius klausimus.

6. Komisija viešai paskelbia ataskaitą ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo jos pateikimo Europos Parlamentui ir Tarybai dienos.

14 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas, įsteigtas pagal 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 260/2009 dėl bendrų importo taisyklių⁽¹⁾ 4 straipsnio 1 dalį (toliau – komitetas). Tas komitetas – komitetas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Jei daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

3. Jei daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

4. Jei daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnis kartu su jo 4 straipsniu.

5. Komitetas gali nagrinėti Komisijos arba valstybės narės prašymu pateikiamus klausimus, susijusius su šio reglamento taikymu. Valstybės narės gali paprašyti informacijos ir keistis nuomonėmis komitete arba tiesiogiai su Komisija.

II SKYRIUS

BANANŲ IMPORTO STABILIZAVIMO PRIEMONĖ

15 straipsnis

Bananų importo stabilizavimo priemonė

1. Centrinės Amerikos kilmės statusą turintiems bananams, priskiriamiems prie Kombinuotosios nomenklatūros pozicijos 0803 00 19 (švieži bananai, išskyrus tikruosius bananus (*plantains*) ir Muitų tarifų panaikinimo sąrašuose priskirtiems prie „ST“ kategorijos, stabilizavimo priemonė taikoma iki 2019 m. gruodžio 31 d.

2. 1 dalyje nurodytų produktų importui nustatoma atskira metinė ribinė importo apimtis, kaip nurodyta priede pateiktoje lentelėje. Importuojant 1 dalyje nurodytus produktus, kuriems nustatyta lengvatinė muto norma, be kilmės įrodymo, nustatyto pagal Susitarimo II priedą (Sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžimas ir administracinio bendradarbiavimo metodai), taip pat turi būti pateiktas eksporto sertifikatas, išduotas Centrinės Amerikos šalies Respublikos, iš kurios eksportuojami produktai, kompetentingos valdžios institucijos. Jeigu atitinkamais kalendoriniais metais pasiekama nustatyta ribinė importo iš Centrinės Amerikos šalies apimtis, Komisija, remdamasi 14 straipsnio 4 dalyje nurodyta skubos tvarka, priima įgyvendinimo aktą, kuriuo ji gali arba laikinai nutraukti lengvatinės muto normos taikymą atitinkamos kilmės produktams ne ilgesniam nei trijų mėnesių laikotarpiui ir ne ilgiau kaip iki tų kalendorinių metų pabaigos, arba nustatyti, kad toks nutraukimas yra netinkamas.

3. Priimdama sprendimą, ar priemonės turėtų būti taikomos pagal 2 dalį, Komisija atsižvelgia į atitinkamo importo poveikį Sąjungos bananų rinkos padėčiai. Tas tyrimas atliekamas atsižvelgiant į tokius veiksnius kaip atitinkamo importo poveikis Sąjungos kainų lygiui, importo iš kitų šaltinių pokyčiai, bendras Sąjungos rinkos stabilumas.

⁽¹⁾ OL L 84, 2009 3 31, p. 1.

4. Jeigu Komisija nusprendžia nutraukti lengvatinės maito normos taikymą, ji taiko mažesniąją iš šių normų: bazinės maito normos arba pagal DPR taikomos maito normos, galiojančių tuo metu, kai imamas tokios priemonės.

5. Jeigu Komisija imasi 2 ir 4 dalyse nurodytų veiksmų, ji nedelsdama pradeda konsultacijas su susijusia Centrinės Amerikos šalimi ar susijusiomis šalimis, kad išanalizuotų ir įvertintų padėtį remiantis turimais faktiniais duomenimis.

6. Taikant šiame skyriuje nurodytą bananų importo stabilizavimo priemonę nedaromas poveikis jokių I skyriuje apibrėžtų priemonių taikymui. Tačiau priemonės, kurių imtasi pagal abiejų skyrių nuostatas, netaikomos vienu metu.

7. 2 ir 4 dalyse nurodytos priemonės taikomos tik laikotarpiu iki 2019 m. gruodžio 31 d.

III SKYRIUS

ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

16 straipsnis

Igyvendinimo taisyklės

Nuostata, kuri turi būti taikoma priimant Susitarimo II priedo (Sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžimas ir administracinio bendradarbiavimo metodai) 2A priedėlio ir I priedo (Muitų tarifų panaikinimo sąrašai) 2 priedėlio taisyklių reikiamas įgyvendinimo taisyklės, yra Reglamento (EEB) Nr. 2913/92 247a straipsnis.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo Susitarimo taikymo pradžios datos, kaip numatyta Susitarimo 353 straipsnyje. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* skelbiamas pranešimas, kuriame nurodoma Susitarimo taikymo pradžios data.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2013 m. sausio 15 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
M. SCHULZ

Tarybos vardu
Pirmininkė
L. CREIGHTON

KOMISIJOS PAREIŠKIMAS

Komisija palankiai vertina per pirmąją svarstymą pasiektą Europos Parlamento ir Tarybos susitarimą dėl 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 20/2013, kuriuo įgyvendinama Susitarimo, kuriuo steigama Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Centrinės Amerikos asociacija, dvišalė apsaugos sąlyga ir bananų importo stabilizavimo priemonė ⁽¹⁾.

Kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. 20/2013, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateiks Susitarimo IV dalies įgyvendinimo metinę ataskaitą ir bus pasirengusi su atsakingu Europos Parlamento komitetu aptarti visus su Susitarimo IV dalies įgyvendinimu susijusius klausimus.

Komisija ypatingą dėmesį skirs veiksmingam Susitarime nustatytų su prekyba ir tvariu vystymusi susijusių įsipareigojimų įgyvendinimui, atsižvelgdama į atitinkamų stebėsenos įstaigų, kurios nurodytos pagrindinėse Tarptautinės darbo organizacijos konvencijose ir Susitarimo IV dalies VIII antraštinėje dalyje išvardytuose daugiašaliuose aplinkos apsaugos susitarimuose, suteiktą konkrečią informaciją. Šiomis aplinkybėmis Komisija taip pat kreipsis į atitinkamas pilietinės visuomenės patariamąsias grupes, kad jos pateiktų savo požiūrį.

2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigus bananų importo stabilizavimo priemonės galiojimui Komisija įvertins Sąjungos bananų rinkos ir Sąjungos bananų gamintojų padėtį. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateiks rezultatus ir, be kita ko, bananų gamybos išsaugojimo Sąjungoje programos „Programme d’Options Spécifiques à l’Éloignement et l’Insularité“ (POSEI) veikimo išankstinį vertinimą.

⁽¹⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 13.

BENDRAS PAREIŠKIMAS

Europos Parlamentas ir Komisija sutaria, kad svarbu glaudžiai bendradarbiauti stebint, kaip įgyvendinama 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 20/2013, kuriuo įgyvendinama Susitarimo, kuriuo steigiama Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Centrinės Amerikos asociacija, dvišalė apsaugos sąlyga ir bananų importo stabilizavimo priemonė⁽¹⁾, IV dalis. Šiuo tikslu jie sutaria, kad:

- Europos Parlamento atsakingam komitetui paprašius Komisija praneša apie visas konkrečias problemas, susijusias su tuo, kaip Centrinės Amerikos šalys vykdo savo įsipareigojimus dėl prekybos ir tvaraus vystymosi.
- Tuo atveju, jei Europos Parlamentas priimtų rekomendaciją inicijuoti apsaugos priemonių tyrimus, Komisija atidžiai išnagrinės, ar tenkinamos Reglamente (ES) Nr. 20/2013 nustatytos *ex-officio* inicijavimo sąlygos. Jei Komisija manys, kad sąlygos netenkinamos, ji Europos Parlamento atsakingam komitetui pateiks ataskaitą, kurioje taip pat bus paaiškinti visi su tokio tyrimo inicijavimu susiję veiksniai.

⁽¹⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 13.